

Romarski spomini.

J. E. Bogomil.

2. Ne sme na božjo pot!

Na mizi je ležala praznična ruta in mašna knjižica. Poleg nje je pa stala bogatozaložena usnjata torbica. Na klopi ob oknu je pa sedel Kopišarjev Jožek, in oči so mu razodevale, da je ta trenotek tam nekje v sredi med jokom in nasmehom. Čaka, kako bo ...

V hišo stopi Kopišarjeva Mana, starejša sestra njegova. Praznično je oblečena. Odpravlja se na božjo pot k Mariji Pomagaj na Brezje.

Brezje! Naša narodna božja pot! Iz vseh krajev Slovenije prihajajo dannadan romarske trume v to prostorno svetišče Marije Pomočnice. Krasna okolica v podnožju veličastnih gorenjskih velikanov, mogočna, visoka romarska cerkev, ljubko oko Matere božje, ki se tako milo ozira na vsakega novodošlega romarja: vse to vleče srca pobožnih romarjev, da vedno in vedno spet zahrepené k Mariji gor na Brezje. Kopišarjeva Mana je bila tam že petkrat. In vendar gre danes spet z istim veseljem, kakor bi šla prvič. O, pri nebeški Materi je dobro biti!

Zdaj se Jožek zgane.

»Mana!«

»Saj sem ti že povedala!«

»Mana, no — Mana!«

»Že veš, kako je bilo lani!«

»Mana — lepo prosim!« Beseda mu zastane, v očeh se mu posveti.

»Ata in mama sta rekla, da ne! Ne morem pomagati.«

»Oh, Mana — no!«

Hudo je Jožku! Rajši bi bil sedajle desetkrat po vrsti tepen, rajši cel dan zaprt, rajši bi pretrpel kakršnokoli kazen, samo da bi smel na Brezje! Hudo boli taka kazen. Nobenega udarca, nobene telesne bolečine — zato pa duša tolikobolj potrta ... Mana odhaja.

Otožno se ozira Jožek skozi okno za njo. Njegov duh splava za dobro leto nazaj. Takrat je bil tisti nesrečni dan, ki je kriv današnjih Jožkovih solzâ in vzdihov, hrepenjenja in trpljenja.

K Sv. Joštu je šel z Mano. Pa Murnikov Peter je bil z njima. Fanta sta se v cerkvi hitro naveličala. Zato jima je Mana dovolila, da smeta malo vun. Pri cerkvenih vratih naj jo pa počakata, da bodo šli potem vsi trije skupaj domov.

O, kako je bilo zunaj prijetno! Kako daleč se je videlo po svetu! Vsa vesela sta ogledovala fanta ta lepi, ljubi božji svet; preštevala cerkve, ki so bile nasejane po prostrani ravnini — malo manj kakor je zvezd na nebu — pa iskala domači zvonik prijazne cerkvice pri Sv. Duhu.

Kar pade Murnikovemu Petru nesrečna misel v glavo: »Jožek, skrijva se! Ali naju bo Mana iskala! Domov pa tako znava! Saj vidiš, kje je cerkev.«

Res sta jo mahnila v les. Tam v grmovju sta se skrila in pričakovala, kdaj ju bo pričela Mana klicati.

Ko je prišla Mana iz cerkve in videla, da ni fantov nikjer, se je silno prestrašila. Šla je okroginkrog cerkve — povpraševala — iskala — klicala — jokala. Rada bi bila šla domov, pa si ni upala brez otrok.

Peter in Jožek sta se je pa naveličala čakati. Kar naravnost sta jo mahnila po poti in pa na tisto stran, kjer leži domača vas. Doma se bosta pa pohvalila, da sta kar sama hodila, pa ju bodo še pohvalili, kako sta pogumna. Vsa vas bo govorila, da ni takih fantov, kot sta Kopišarjev Jožek in Murnikov Peter. Ta čast, ta ponos!

Naposled sta dospela v ravnino. Toda — — kje je zdaj domača vas, kje zvonik domače cerkve? — Kam naj se obrneta? — Ko bi bil vsaj kakšen človek blizu! — Pa ga ni! Strah se jima začne vzbujati v srcih. Kaj bo, če ne bo Mane? Kam naj gresta? — Ali naj ostaneta kar v gozdu? — Kaj pa, če pride cigán ali razbojnik? — Ali naj gresta do ljudi? Kdove, kakšni ljudje bivajo tukaj? Mogoče bi ju še nagnali, če bi povedala, zakaj sta zašla!? Tako! Zdaj imata.

Jok jima sili v oči. Tiho in vedno glasneje in glasneje kličeta Mano. Čez dolgo se jima res nekje oglasi. Poizvedovala je pri ljudeh, ki so bili na gori, po dveh fantičih, takih in takih. Naposled se je le dobil mož, ki je videl dva taka fanta, kakor ju je opisovala Mana. Šla je za sledom, vpraševala romarje in berače ob potu — dokler ni res na lastna ušesa zaslišala obupnih klicev porednih potepencev.

Pozno so se vrnilo vsi trije tisto nedeljo domov. Ko so pa prišli, je seveda Mana povedala, kaj jih je takó zadržalo. Par ostrih besed je slišal Jožek in vesel je bil, da je tako poceni opravil. Bal se je še kaj hujšega.

In danes? Danes je pa prišlo tisto »hujše«. Kazen za lansko hudobijo. In ta kazen bolj pokori kot leskovka ali post.

